

10 ගේනීය සිංහල සාහිත්‍යය

කෙටි සටහන්

සැකකුටු - හැඳින නොවීම්පාර්විති

(Dip. In Sci. N.I.E./O.U.S.L.)

(10 ගේනීය සිංහල සාහිත්‍ය කොටස පුද්ගලික සඳහා විදුගත් වන කෙටි සටහන් සාම්ප්‍රදායික සඳහා ගැඹුපෙන තෝරා ගත භාක්‍රී ගැනු භාෂ්‍ය කොටස් ලොහාවාද යන්න අන්තර්ගත කිරීමෙන් අඟා.)

නිර්දීෂ්ච කෘතිවල සාහිත්‍ය පසුබීම (10 ගෞණීය)

කෘතියේ/නිර්මාණයේ නම	කතුවරයා	ලියවුණු කාලය
01. පන්සිය පනස් ජාතක පොත (උම්මග්ග ජාතකය)	අදාළයි	කුරුණැගල අවධිය
02. ගුන්තිල කාව්‍යය	වැන්තැවේ හිමි	කෝට්ටෙ අවධිය
03. ජනකටි (භාණා හිය පානා අඩංගුරෙන් දැනේ)	අදාළයි	අදාළයි
04. බැඳ්දේගම (09 පරිවිශේෂය)	ලෙනාව් වූල්ග් (පරිවර්තනය - ඒ. පි. ගුණරත්න)	භූතන අවධිය
05. ජාතික කොට්ඨාල	එස්. මහින්ද හිමි	භූතන අවධිය
06. ගංගාවේ සංගිතය	එම්. මහින්ද කුවලිගම	භූතන අවධිය
07. සිංහබාහු (දෙවන අංකය)	එදිරිවිර සරව්චන්ද	භූතන අවධිය

01 සතර කත් මත්තණය (කුරුණැගල අවධිය)

- පන්සිය පනස් ජාතක පොත 14 වන සියවසෙහි කුරුණැගල රජ කළ සතර වන පණ්ඩින පරානුමභාසු රජ ද්‍රව්‍ය විරසිංහ ප්‍රතිරාජ තමැති ඇමැතිවරයාගේ අනුග්‍රහයෙන් සිංහලයට තගා ඇති බව කියුවේ.
- මේ සඳහා මූලාශ්‍ය කොට ගත් ගුන්ථය වන්නේ පාලි ජාතකට තුළ අවධිය යි.
- පන්සිය පනස් ජාතක කතා පොත ලෙස හැඳින්වුව ද එහි සැබැවින් ම ඇත්තේ ජාතක කතා 547ක්.
- සිංහල ජාතක කතාවන්ට තියමින ආකෘතියක් දක්නට ඇත. ඒ අනුව, වර්තමාන කතාව, අතින කතාව, සම්බානය යන ලක්ෂණ, සිංහල ජාතක කතාව තුළ දක්නට ලැබෙන අංග යි.
- ජාතක පොත සිංහලයට තැගැණු පසු ව ද වෙන් වෙන් වශයෙන් ජාතක කතා ලියවි ඇත. උම්මග්ග ජාතකය, එහි උම්මාව, උම්මදත්තින ජාතකය එබදු ගුන්ථ කිහිපයකි.
- මූවදෙවිදාවත, සසදාවත හා කවිකිත්මණ ජාතක කතා ඇසුරෙන් රවිත ගි කාව්‍යයි.
- කාව්‍යෝග්‍යබරය, ගුන්තිල කාව්‍යය, සැකිලුරු දා කව, කුස ජාතක කාව්‍යය, දහම් සො' දා කව, වෙස්සන්තර ජාතකය, මූව ජාතකය, නිමි ජාතකය, කවිමි, කොළඹ, කවිමි, මල් දම ආදිය ද ජාතක පොත ඇසුරෙන් බිහි වූ කාව්‍ය ගුන්ථයි.
- උම්මග්ග ජාතකය රචනා කිරීමේ අරමුණ වී ඇත්තේ මහෙශභාගේ බුද්ධි මහිමය ප්‍රකාශ කිරීමයි.
- ජාතක කතා අතර දිර්සනම කතාවස්සි.
- උම්මග්ග ජාතකයේ එන සතර කත් මත්තණයේ සිට ධර්ම පුද්ධ්‍යය දක්වා මෙම පාඨමට ඇතුළත් වේ.
- පෙළෙහි අර්ථය ලිඛිල් බසින් ලියයි.
- නිර්මාණාත්මක භාෂා භාවිතය/නාට්‍යානුරූපී දෙළස්/කෙටි වැකි/උපමා, රුපක ආදි කාව්‍යාලංකාර/වරිත තිරුපණය/අවස්ථා හා සිද්ධි තිරුපණය/උපමාස, භාසා ආදි විවිධ රස ජනනය විවාරයේ යෙදීම්.

- 1) තුම් අදාළයි වෙළෙහි පිබිද, සුවද තෙළෙහි තගන ලද පහත් ආලෝකයෙන් ගන්ධනාම පුෂ්පදාමාවලම්බින නා නා වර්ණ විවිත විනාශෝපලක්ෂිත අලංකාන ශ්‍රී යහන් ගරහය බලන්නාහ
- 2) සාල්ලෙක ලාලා පානට බාන කෙනකුන් මෙන් කේවටට බමුණා හිසැ වර්වස් පිඩක් හෙලා, කිමෙක් දැයි කට දැල්වා ගෙන උඩ බැඳු තැනැත්තවුන්ගේ මූබයේ තැබැනු වර්වස් පිඩක් හෙලා,
- 3) රෝගයෙන් පෙළෙන එකක් හට අවස්ථා පිළියමක් දන්නා වෙදනු පිළිසරණ වන්නා සේ ද සා දුකින් පෙළෙන එකකුට හෝජනය මූන් අනෙකක් පිළිසරණ නොවන්නා සේ ද පිපාසා ඇති එකකුට පැන් පුව හොත් මූන් ඒ පිපාසා නොස්සිදෙන්නා සේ ද
- 4) තුවරට වැද, ගැල් පුරා ගෙනවුන් කොමඩු බානා සේ මහා ජනයා ඉස් කපා ගනුව විදේහ රජසු ඉසන් ගෙනෙමෙයි කිහි.
- 5) කිහි ද්‍රවයක් පැන් තවතා ලන්නා පැන් තොලදින් ක්ලාන්ත වූවාසු දොර ඇර පියන්නාහ. වී සාල් වැද්ද තො දෙම්හ. බතින් පිහින වූ මනුෂයයේ දොර හැර පියන්නාහ. දර තවතා ලා තුවර ඇර ගනුම්හුයි කියේ ය.

2. ගුත්තිල වෙණ තද (කෝට්ටේ අවධිය)

- ගුත්තිල කාචය රවනා කරනු ලැබුවේ වැන්තැවේ හිමියන් විසිනි.
- පද 511ක් සමන්විත ගුත්තිල කාචය ගුත්තිල ජාතකය ඇසුරෙන් නිර්මාණය වුවකි.
- ගුත්තිල කාචය රවනා කරන ලෙස ආරාධනය කරනු ලැබුවේ සිරි පැරකුම්ඩා රජුට සේවය කළ අගමැතිවරයෙකු වූ සලාවත ජයපාල මැතිදුන් විසිනි.
- වැන්තැවේ භාමුදුරුවේ තොටගමුවේ ශ්‍රී රාජුල හිමියන්ගේ ගෝලයෙක් වුහ.
- ගුත්තිල කාචයට පාදක වූ කජා වස්තුව සැකෙවින්
- වැන්තැවේ හිමි තම කාචය සංග්‍රහය නිර්මාණය කිරීමට හේතු වූ සිදුවීම පිළිබඳ ප්‍රකට ජනප්‍රවාදය
- ලැසු අකරු දෙකක් හා ගරු අකරකින් යුතු වාසු ගණයෙන් කාචය ආරම්භකළේ ද එහි අනිෂ්ට්ව විපාක දන දන ම බව ජනප්‍රවාදයේ එයි.

සිය පින් සිරින්	සරු
දෙතිස් ලකුණෙන්	විසිනුරු
කෙලෙසුන් කෙරෙන්	දුරු
වදීම් මුත් උතුමන්	තිලෝගුරු

- නිරදිෂ්ට කවි පෙළ කියවා අර්ථය ලිඛිල් බසින් උයයි.
- විස්තර කෙරෙන අවස්ථාව/කවියාගේ අරමුණ/කවියා අනුගමනය කළ රවනා සම්ප්‍රදාය/සංකල්ප රුප ජනනය /කාචයමය බස් වහර/උපමා, රුපක ආදි කාචය උපතුම හාවිතය විවාරයේ යොදීම්.

1) තො දැන ම තමා	බල
සබයට අවුත් තො	පැකිල
වැද රද පද	කමල
දෙසෙක මූසිලයා ද උත්	කල
2) දේ වැනි තුන් වැනි	තත
සතර වැනි පස් වැනි	තත
ස වැනි සත් වැනි	තත
මෙ සේ සිදි සඳ මෙ අප	බේසත
3) දිය දිය ගොස පලු කෙරෙමින්	සපැමිණි
හිය භිය තැන ඉස්වා රත් මුත්	මිණි
හිය භිය දිය තද එන මෙන් ගෙන	මිණි
සිය සිය ගුණයෙන් වෙණ තද නික්	මිණි
4) සනොස් කරන විණා තද	ඇසුමට
නාගොස් සිටින පිළ්බර ගණ	ගොදුරට
වෙසෙස් රැවින් තම මැතුවන්	බඩහට
සදැස් සවන් තොකලැ සි වූ	තොසතුට
5) රු රසේ අදිනා ලෙසේ අන් - ලෙලු දිදි විදුලිය පබා	
රන් රසේ එක් වත ලෙසේ වෙණ - නාදනු පා තබ තබා	
කම්පසේ දෙන සැර ලෙසේ දෙස - බල බලා තෙනහින් සබා	
මම කෙසේ පවසම් එසේ වර - සුර ලදුන් දුන් රග සුබා	

යිංහල සාහිත්‍ය ඉතිහාසයෙහි ග්‍රැන්ඩ් පුගයට ඉත්ත්වීම් රුපැඩින්නේ සෞට්ටේලි පුගය යි. සෞට්ටේලි රාජධානියෙහි ප්‍රථම අභ්‍යන්තර සුළුව ට්.විනා රුරුකුම්ඩා (ස්‍රී.ව. 1415-1467) රජුවා ය. මේ රජුගේ ඡාලයෙහි ලංකාලි රාජික, ආගමික සංඛ්‍යාධික, සාහිත්‍යධික හා දේශපාලනික අංශන්හි ටියාල දියුණුවිය් ඇති විය. මේ පුගයට විරුද්‍ය 165 ක පමණ සාලයන් අයන් එවි.

මේ පුගයේ ගුන්ථ තරණයෙහි යදුණු ලේඛනයන් අතර හිහි - පැරිදි දෙරඟාත්‍ය ම යු බව පෙනේ. ශ්‍රී රාජුල සිලි, විද්‍යාම සිලි, වැන්තැවේ සිලි, ධිම්මදින්න සිලි වැනි පැවිදි ලේඛනයේ ද රුරුකුම්ඩා රජු, න්‍යාෂ්‍රාජ්‍යනායා වැනි ගාහයේ ලේඛනයේ ද මෙකල ටිපුන. සාහිත්‍යකරණය ටිලිබඳ එවිත්වයන් ද මේ පුගයේ දත්තට ඇතු.

3. හානා හිය පානා අඩහැරෙන් දැනේ

- අනුරාධපුර යුගයේ ලියැවුණු සංස්කීර්ණ තිකායවා කරාව වන පරමත් ජෝතිකාවේ එන පාඨයක අදහස මෙයේ ය. මග අසබඩ කොනක් රකිනා සිංහල කාන්තාවක ජාති, ජරා, මරණ ආදිය පිළිබඳව සිංහල බසින් කිරියක් අසා සහ සැටනමක් රහන් වුහ. මෙයින් කියුවෙන්නේ ජන ක්‍රිය අනුරාධපුර සමය දක්වා ගිය දිග ඉතිහාසයක් ඇති සාහිත්‍යයක් බවයි.
- ජන ක්‍රියට කනුවරයෙක් තැනැ. මේ සාහිත්‍යාංශය කවරකු විසින් හෝ නිර්මාණය කරන ලද ව, කාලයක් තිස්සේ හාවිත විමෙන් ජනතාවගේ පොදු අයිතියක් බවට පත්වුවකි.
- කෘෂිකර්මය ආශ්‍රිත - ගොයම් කවි, නොවම් කවි, කුරක්කන් කවි, පැල් කවි හා කමත් කවි වැනි ජන කවි
- විවිධ රුකියාවල යෙදෙන්නේ - පතල් කවි, ගැල් කවි, බඩර කවි හා පාරු කවි
- කෙලි යෙල්ලම් ඇසුරෙන් - ලි කෙලි, ඔලිඳ කෙලි, කළ ගෙබි නැවුම්, ඔංවිල වාරම් වැනි කවි
- බලි තොවිල් හා ගාන්තිකර්මවල - දෙවාල් මඩු, ගම්මඩු හා කෝලුමුර කවි
- තැලුවිලි ගී, උපදේශාත්මක කවි, විනෝදය හා ගාංගාරය මූසු වුණු ජන කවි, ප්‍රේමය හා ආදරය ප්‍රකාශ කිරීමට කවි, නේරවිලි කවි.
- ජීවිතයේ ද විදින්නට සිදු වන අපමණ දුක්ක්ල දේමනස්සයන්, බලාපොරොත්තු කඩවීම්, අනපේක්ෂිත ව්‍යසනයන්ට පත්වීම වැනි දුක්ක්ලර අවස්ථා ද උපන, රංකිර කටුශීම, ගුරු ගෙදර යාම, වැශිවිය පැමිණීම, විවාහය හා මරණය වැනි ජීවිතයේ විවිධ අවස්ථා ද ජන ක්‍රියට වස්තු විෂයය විය.
- සිංහල ජන ක්‍රිය තුළ දැකිය හැකි විශේෂ ලක්ෂණ කිපයකි. එදිනෙදා ජීවිතය හා බැඳුණු සිදුවීම් හා හැඟීම් අන්තර්ගතය වම.සරල උපමා හා රුපක ආදියෙන් රසවන් වම.ගැමී ජනතාවගේ නිර්මාණයක් වම.,සරල හාභාවක් හාවිත කිරීම.,මුබ පරම්පරාවෙන් පැවත ඒම.
- හාට පුරුණ වාග්මාලාව ජන ක්‍රියාට සහජයෙන් උරුම වුවකි.
- දැනුම්තකමට ක් කවි හෙවත් උපදෙස් දීම සඳහා ක් කවි ගණයේ ලා සැලකෙන ජන කවි කිපයක් මෙහි දැක්වේ.
- මේ උපදෙස් කවි සැම දේශයකට ම ඔබින, සැම කාලයකට ම ගැලුපෙන ඒවා ය. ඔහු ම තරාතිරමක, ඔහු ම වයසක පසු වන කෙනෙකුගේ ජීවිතය හැඩ ගස්වා ගැනීමට ඒවායින් ලබා දෙන උපදෙස්, උපකාර වේ.
- නිරිජ්‍යට ජනකවි පෙළෙහි ගැබුව උපදේශ / උපදේශ ඉඩිපන් කිරීම සඳහා හාභාව නිර්මාණයමක ව යොදාගෙන ඇති ආකාරය විවාරයේ යෙදීම.

1) ගසට කෙටුම ගස මුල පැයුමෙන්	දැනේ
මිනිහා නොමිනිහා යන කඩිසරෙන්	දැනේ
අමුත් බන් දීම අන ඇල්ලුමෙන්	දැනේ
භානා හිය පානා අඩහැරෙන්	දැනේ
2) ගොඩුලේල් තරම දැනගෙන ලිද	කපනු
බොරුලේල් තරම දැනගෙන උඩ	පතිනු
කඩුලේල් තරම දැනගෙන කද	බදුනු
තමුන්ගේ තරම දැනගෙන කල්	ගරිනු
3) ඇස තැනි දා පොන ගන්නේ	කියන්ට ද
දත තැනි දා උක් දු ගිනි	තපින්ට ද
වෙර තැනි දා ගහගන්නේ	දින්නට ද
සුද ඇති දා තැනි කග කොස්	කොටන්ට ද
4) රන් විමන් සිටි මුත් දක තැනි	වෙදද
පැනී මියේ කැ මුත් බඩ ගිනි	තදේද
මින් බරණීන් සැදු මුත් ගන	නොදිරද්ද
පැනීවරකා ගසටන් හෙනා	නොවදේද
5) අදුරු කරුවලේ පදුරට මුවා	වෙලා
විදුලි එලිය දක ගිනිහුල දියේ	හෙලා
අනුන් ලියන් දක තම ලියට තල	තලා
දුවන මුවන් දක නොදමන් නෙවාව	පලා

4) බැද්දේගම (කොලඹ / තුනත යුගය)

- 1880 වර්ෂයේ නොවුම්බර් මස 25 වැනි දින ලන්ඩනයේ කෙන්සිංග් (Kensington) තුවර, දරුවන් දස දෙනකුගේ න් යුතු පවුලක තුන්වැනියා ව ලෙනාබී සිඩින් වුල්ප් දරුවා උපත ලැබේ ය.
- ලන්ඩනහි ගාන්ත පාවුලු විද්‍යාලය, කේම්ට්‍රිජ්හි විනිට විද්‍යාලය යන විද්‍යාලවලින් මූලික අධ්‍යාපනය ලද මහු 1902 වර්ෂයේ දි උපාධිය හිමි කර ගත්තේ ය.
- 1904 මක්නෝබර් මස ලංකාවට පැමිණි වුල්ප් මහනා මූලින් ම යාපනය පුද්ගලයේ සිවිල් නිලධාරියකු ලෙස සිය රාජකාරිය ආරම්භ කළේ ය.
- අනතුරු ව තුවර පුද්ගලයේ ද රාජකාරි කළ එනුමා 1908 දී ආණ්ඩුවේ සහකාර ඒෂන්තවරයා ලෙස දකුණු පළාතේ රාජකාරි භාර ගත්තේ ය.
- වුල්ප් මහනාගේ පාලන දිස්ත්‍රික්කය වුයේ හම්බන්නොටයි.
- 1911 දී එනුමා තැවත එංගලන්තයට ගොස් 1912 දී ඇඩ්ලින් වර්ජ්නියා ස්ටේප්‍රෙන් (Adline Virginia Stephen) මෙනෙවිය සමග විවාහ විය.
- වුල්ප් මහනා ලංකාවේ දී තමා ලන් අත්දිකීම් පාදක කර ගෙන 1913 දී අපුරු තවකනාවක් ලිවිවේ ය. ඒ විලේජ් ඉන් ද ජ්‍යාල් (Village in the Jungle) නම් කාතියයි. දුප්පන් අහිංසක අසරණ ගැමියාගේ දුෂ්චිත භාවය හා කුටෝපකුම්වලට හසු වී කුමයෙන් විනාශ වන ඔවුන්ගේ ජීවිත සිලිඳු භා ඔහුගේ පවුල ඇසුරෙන් ප්‍රතිතිරෝමාණය කරන්නට ගත් උත්සාහයක් ලෙස එය හැඳින්විය ගැනී ය. වරෙක සුන්දර ව දිස් වන මහ වනය නිරන්තරයෙන් ම බියකරු බව ම රැඳෙන අමුතු ම තැනක් ලෙස එම තවකනාවෙන් හෙළිදරව් කෙරේ.
- 1960 දී තැවත ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණි වුල්ප් මහනා මෙරට වැසියන් විසින් උත්සුසුම් ලෙස පිළිගනු ලැබේමත් ඔවුන්ට එතරම් කාලයක් තමා ගැන මතක තිබුමත් පිළිබඳව පුදුමයට පත් වන බව පවසා ඇත.
- මහු 1969 අගෝස්තු මස 14 වැනි දින එංගලන්තයේ රෝබිමොල්හි දී (Rodmell) මෙලොවින් සමු ගත්තේ ය. 'Monk's house' නම් ස්ථානයේ එනුමා වෙනුවෙන් තැනුණු ලෝකඩ ස්මාරකය වෙයි.
- මෙම තවකනාව බැද්දේගම නම්න් සිංහලයට අනුවර්තනය කළේ, ප්‍රවිණ ගත් කතුවරයකු වූ ජ්. පී. ගුණරත්න මහනා ය.
- කතා රසක් සිංහලයට නගා සිංහල පායකයා අතර ජනත්‍ය වූ ගුණරත්න මහනා, වූ වෛ. එන් විසින් රවිත් 'Te Monkey' නමැති ග්‍යාල්පානරයා තමින් ද ආර්. එල්. ස්පිට්ල් විසින් රවිත් 'Savage Sanctuary' නම් ග්‍යාල්පානර වන සරණ තමින් ද, 'Vanished Trails' නමැති ග්‍යාල්පානර මැකි ගිය දඩමං තමින් ද 'Where the white Sambhur roams' ග්‍යාල්පානර සුදු ගෝනා තමින් ද පරිවර්තනය කළේ ය.
- මෙහි බැද්දේගම තවකනාවේ නමවෙති පරිවිශේදය ඇතුළත් වේ.
- කතා ප්‍රවාන්තිය/ දාජ්ටි කෝණය/ වරිත නිරුපණය/ අවස්ථා හා සිද්ධි නිරුපණය/ පසුබිම් නිරුපණය/ නිර්මාණාත්මක භාජා ලක්ෂණ විවාරයේ යෙදීම.

- 1) කුඩා කළ සිලිඳු කි වනයෙහි මං මූලා වූ දඩයක්කාරයින්ගේ කතා ඇට සිහි විය. ඔවුන් එදා බියවන්ට ඇත්තේ ද ඇද තමාට ඇති වි තිබෙන බිය වැනි බියකිනැයි ඇට සිතිණ්.
- 2) තිරිත දිග තද සුළුගට ඇඟරි ඇමුවන් බැහි ගිය ගහක් මෙන් ඇගේ ගරීරය ද තැම් ඇඟරී තිබිණ්. මූහුණේන් සිහින් ව ගිය ඇත්පාවලන් සම ගසක පොන්තක් මෙන් ගොරහැයි ව රැලි වැට් ඇටයට ඇඟි ගියේ ය.
- 3) ආරවිවිගේ ගෙය කැලුයට යාම කැලුය ගම මැදිට කඩා පැනිමක් මෙන් විය.
- 4) පිස්සු වැද්දා කොට්ඨාසි සි කියන්නට පුරුදු වී සිටි ගම්මු පුංචිමැකා ගැන කිවේ, කොට්ඨාස පැවියා මුවෙක් වෙළා කියා ය.
- 5) හිරපල්ලා තම කතාවෙන් බලාපොරොත්තු වුයේ හිස අන් බඳා ගෙන කැ ගසන ගැහැනියකගේ විලාපයකි. එහෙන් පුංචිමැකා තිශ්කෙබිදව ම එනැතින් ගොස් තැවතත් බිත්තිය අද්දර ඇත තියා ගැනීම ඔහුගේ මටිතයට හේතු විය.
- 6) අයියා දැන් කිවානේ මගේ මිනිහා දන්තවයි කියලා. ඉතින් මට කිවට ඇති වැරුද්ද මොකක් ද? එයා දැන් මෙහේ ඉන්නවා ද? එයාට මොකද උත්ස් ගානක් තිස්සේ මං මොහාට ආවෙ මේක දැනගන්බා.
- 7) පුංචිමැකා, බඩුන් එනතුරු මග බලා සිටියා ය. ගත වන දවස් ගණන ඇට ගණන් ගත නො හැකි විය. ඇ ඒ ගැන උත්ස් උත්ස් ගානක් ද නො කළා ය. සතියක් ඇට ගණනක් පමණකි.

5. මූත්‍රික සිංහල සිංහලීන්නේ (කොළඹ පුදෙය / තුනත පුදෙය)

- 1901 වෛවේ රටෙහි සිකිම් දේශයේ උපන් මහින්ද හිමි ඇස්.කේ. තම් නමිගාල් ලෙසමුල දී ගැනුණුවා ඇත.
- වයස අවුරුදු දොළඟේ දී පමණ සිය පැවිදි සොහොයුරා වූ එස්.පුණුණේ හිමියන් සහ ජර්මන් ජාතිකඩාණාත්මේක හිමියන් සමග කුඩා තම් ලංකාවට පැමිණ ඇත.
- මූලින් ම පොල්ගස්දුව ආරාමයේ තැවති, කොළඹ විදෙශ්‍යදය පිරිවෙනට බැඳී ඉගෙනිමටන්හිමි කාලයේ ම මරදානේ මහාබෝධි විද්‍යාලයෙන් ඉංග්‍රීසි ඉගෙනිමටන් ඔහු යොමු විඥාත.
- තම් නමිගාල්, එස්. මහින්ද හිමි ලෙස පැවිදි බව ලබන්නේ රත්ගම සිර බුලසුමනහිමියන් වෙතිනි. මෙලෙස අමරපුර නිකායේ පැවිදි ව දොඩුවේ ගෙළඹීම්බාරාමයෙහිවැඩ වෙසෙමින් මහින්ද සාමණේර හිමියෝ සිය අධ්‍යාපන කටයුතු කරගෙන ගියහ.
- පසුව උන් වහන්සේ කොළඹ කොමිපක්ද්ද විදියේ සෞගත ආචාර්ය වෙත පැමිණියහ. ඒ 1930 වර්ෂයේ ය. එහි දී උන් වහන්සේ පැලියගොඩ විද්‍යාලංකාර පිරිවෙන් අධ්‍යාපනී ලුණුපොකුනේ ශ්‍රී තම්මානන්ද හිමියන් වෙත යළි පැවිදි වූයේ සියම් නිකායේ හික්ෂුවකැවැයට ය. මහින්ද හිමියන් උපසම්පාදා වී ඇත්තේ 1931 වර්ෂයේ ය
- 1934-1936 කාල වකවානුව තුළ එස්. මහින්ද හිමියෝ කොළඹ ආනන්ද විද්‍යාලයේ ආචාර්යවරයකු ලෙස සේවය කළුව ය. එහි දී උන් වහන්සේ සංඛල, පාලි, බුද්ධ බර්මය විෂය ඉගැන්වීම් කටයුතු සිදු කර ඇත.
- එස්. මහින්ද හිමියන් 1936 වර්ෂයේ සිට වැඩ වාසයකර ඇත්තේ පානදුරේ මහබෙලුන ශ්‍රී සුදර්ශනාරාමයේ ය. එහි වසර 15ක් පමණ වැඩවෙසෙමින් විවිධ සමාජ ආගමික සාහිත්‍ය සේවාවන් සිදු කරමින් සිටිය දී 1951 මාර්තු 16 දා මේ උද්‍යෝගීමන් බුද්ධපුන්‍යන් වහන්සේ හඳුසියේ අපවත් වූහ.
- උන් වහන්සේගේ සාහිත්‍ය කටයුතු බෙහෙවින් ම කටයුතු තැබුරු විය. එම කටයුතු ප්‍රධාන තොමා තුනක් යටතේ අපට හඳුනා ගත හැකි ය.
  1. මමයින් උදෙසා ලියු කටි - ඔවා මූත්‍ර, කවිතා, කවිමුත්‍ර, මුතා කටි කළඹ, තන්දන ගින
  2. දේශානුරාග හා ජාතිකාජිමාන කටි - තිදහසේ දැහැන, තිදහසේ මන්ත්‍රය, ලංකාමාතා
  3. බුද්ධාභිවත්දනා කටි - රත්නමාලි
- ඔවා මූත්‍ර උන් වහන්සේ ලියු මූල් ම කාවා කෘතිය යි.
- මෙම පාඨමට පාදක වන දරු තැලවිල්ල හෙවත් ජාතික තොටීල්ල නමැති දිර්ස කාවා පන්තිය ජාතික විර කාව්‍යයන් බවට පත් ව තිබේ. මෙය මමයින් අරමුණු කර ගෙන මූළු මහන් ජාතිය ම අමතන කාව්‍යයකි.
- ජාතික තොටීල්ල පදු පන්තිය රවනා වීම පිළිබඳ පසුබීම් කතාව ද අපුරුව එකකි.
- පල්ලේගම කේළුන ගම් වෙළු යායේ දී ඇරඹි මේ කටි පෙළ පසු දා සුමතාරාමයේ දී ම ලියා අවසන් කෙරීන.
- කටයුතු අරමුණ/කාව්‍යානුහුතිය/කාව්‍යමය හාඡාව/මාවිත්‍ය ගුණය/සංකල්ප රුප මැවීම/සිවිපද ආකෘතිය හාවිත කිරීම./දේශාභිමානි හැරීම දැනුවීම්. විවාරයේ යෙදීම.

1.	තිදහස මහ මූහුදක්	වේ
	එහි උල්පන පුත, තුම්	වේ
	එ බව සිහි කොට මේ	ලොවේ
	සුතුකම ඉටු කළ පුතු	වේ
2.	කරදර දහසක්	තමුවි
	ඉන්වැකි නම් සිනා	වෙවි
	මහු මෙලෙවාට පහල	දෙවී
	රජේකැයි සලකනු	මැනවී
3.	ජාතිය රත් වීමනක්	වේ
	ආගම මිනි පහනක්	වේ
	එය රැක ගන්නට මේ	ලොවේ
	සමන් වෙනොත් පුත තුම්	වේ
4.	මිතුරුකමින් පෙරට	එතොත්
	දුවිල්ලක් එක්ක	වුණන්
	මිතුරු වෙයන් පුතන්	උඩන්
	එයයි ලොවේ ගුණය	මහන්

6) ගංගාවේ සංගිතය (කොළඹ යුගය / තුනත යුගය)

- සේවාච්‍රම මූත්‍රිකාස කුබලිගම හෝත් එව්. එම්. කුබලිගම කොළඹ යුගයේ කට්ටෙක්.
- වර්ත 1918 දී කඩතර කුබලිගම දී උපත ලැබූ එව්. එම්. කුබලිගම මිශනාරී පාසලෙන් ජෝජ්‍යා පන්තිය තෙක් ඉගෙනුම ලැබූවේය.
- ඉත් අනතුරුව ධර්ම විෂය පිරිවෙනෙන් උසස් අධ්‍යාපනය ලැබූවේය.
- සිංහල බලය, දිනමිණ, සිංහම හා ජනතා ආදි පුවත්පත්වල සේවය කළ මහු කළක් සූච්‍ය කට්ටෙක් සහරාව ද සංස්කරණය කළේය.
- පාලි සංස්කෘත හාජා පිළිබඳ දැනුම ද මහු සතු වුවත් බොහෝ විට ව්‍යවහාරයට සම්පූර්ණ කටවහරට ලං වූ බසක් මහු හාවිත කළේය.
- සේවාච්‍ර සෞන්දර්යය හා බැඳුණු කට්ටෙක් ආර හේතුවෙන් සිංහල ජේල් ලෙස කුබලිගම ප්‍රකට වුව ද බටහිර කට්ටෙක් වූ ජේලිගේ කට්ටෙක් මහු කියවා නොතිබේ.
- එව්.එම්. කුබලිගම කට්ටෙක් තාගෝර් කිවිදුන්ගේ නිර්මාණවලට සම්පූර්ණ ඇත්තුමත්, එවායෙහි ආහාසය ලැබූ අවස්ථාත් සිහි පන් කර ඇත.
- මිමත ජ්‍යෙෂ්ඨත්වක, උපතන්ද බුමුගෙදර ආදිහු මහුට සමකාලීන කට්ටෙක් වෙති.
- සූච්‍ය, දේශීත්ත, මිවදය වැනි කට්ටෙක් සහරාවල ද එකල පැවති පුවත්පත්වල ද එව්. එම්. කුබලිගමගේ කට්ටෙක් නිර්තතරයෙන් පලු විය.
- ඇත්තුමත් එක රටක, සංවාදය වැනි කෘති මහුගේ කාව්‍ය ගුන්ථ අතර වේ.
- මනුෂ්‍ය ජීවිතය, සෞඛ්‍ය දහම හා ජ්‍යෙෂ්ඨ පිළිබඳ පූජාර්ථ ඇත්දැකිම් සිය නිර්මාණ මගින් මත කිරීමට සමත් වූ සංවේදී කට්ටෙක් වශයෙන් සිංහල කාව්‍ය වංශයෙහි නොමැකෙන නමක් සටහන් කළ කුබලිගම කට්ටෙක් 1973 ඇගෝස්ත්‍ය 01 දා ආහාවප්‍රාප්ත විය.
- ලෝ' දහම පිළිබඳ එල් දහරක් විවින් විට විහිදුවන ගංගාවේ සංගිතය නමැති, කුබලිගම කට්ටෙක්ගේ පැදි පෙළ මේ පාඨමෙන් ඉදිරිපත් කෙරේ.
- අරමුණ/කාව්‍යන්තිය/හාජාව/ඖාවිතය ගුණය/සංක්ලේෂ රුප මැවීම/විවින්තාරේච්ච බව විවාරණය යෙදීම.

1) කදු බහුමක දා බෝවිට් පැරු තලා
පහළට ඇදී පර මල් පෙන් ඉවත නොලා
කළද්‍ය දියෙන් පොහාවා රන් පුලින තලා
සංගිතවත් වී යම් ඉදිරියට ගලා

2) හිරිමල් සිනා රැලි පෙනා පිඩු මිහිරි
ගල් පරවල ම හැඳි හැඳි පෙන් තම
සම තැනීතලාවල හැමු වෙයි අලස මම
තිරසයි අතරමග අවහිර තුදුමු කම

3) එන්නේ කොහි සිට ද කොනැනකට ද යන්නේ
මබ තුමකට ද මා දුමු තැනු විමසන්නේ
මිනිසුන් ගිහින් නිතර ම ආපසු එන්නේ
කිම දැ සි කියා කිසිවකු ඇයි නොසොයන් නේ

4) රන් තරු පිරිවරා ගන් සද මබල යට
මහ වන බිමක් මැද ගිරි කුල අතර සිට
කොමියන ශේලි දහමක පැණිවුඩය පිට
කොදුරම් කෙදිරියක් මූජ ලොව තිසල කොට

- තුනත සිංහල සාහිත්‍යයේ පුරෝගාමීන් ලෙස සැලකෙන්නේ පියදාස සිරිසේන, බිබුදු.එ්. සිල්වා, කුමාරත්න.ග මූත්‍රිකාස, රුපියෙල් තෙක්නකොන්, මාර්ටින් විකුමසිංහ, මහගමසේකර, ජී.ඩී. සේනානායක, මහාවාර්ය එදිරිවිර සරවවත්ද ආදිහු ය. ඔවුන් සම්භාව්‍ය සාහිත්‍යයෙන් සහ විශ්ව සාහිත්‍යයෙන් ආහාසය ලබමින් තුනත සිංහල සාහිත්‍ය ක්ෂේත්‍රය පෝෂණය කළය. ඔවුන්ගේ ආහාසය ලබමින්, ලෝකයේ තව සාහිත්‍ය ප්‍රවණතා ගවේපණය කරමින් තුනත සිංහල සාහිත්‍ය ක්ෂේත්‍රයට එක් වූ ලේඛකයේ බොහෝ වෙති. වර්තමාන සිංහල සාහිත්‍යය මේ සියලුම ඇසුරු නිර්මාණය වෙයි.

7) ලෙන අතහැර යුම (කොළඹ / නුතන යුගය)

- සිංහලාභු නාට්‍යය මහාචාර්ය එදිරිවිර සරව්වන්දයන්ගේ තිරමාණයකි.
- එය වර්ෂ 1961 අගෝස්තු මස 31 වැනි දින ප්‍රථම වරට ජේරාදෙශීයේ දී රංගන වය.
- මගු වර්ෂ 1914 ජූනි 03 දින දකුණු පලාතේ රත්තම දොඩන්දව ගමෙහි ජන්ම ලාභය ලැබේය.
- මහුගේ පියා වාල්ස් ජේරාන්සිස් ද සිල්වා ය. මව ලිඛියා පින්තු ය.
- දෙමුවුපියෝ දරුවාට යුස්ටස් රේජනෝල්ඩ් ද සිල්වා යනුවෙන් තම තැබුහ.
- පියා තැපැල් ස්පානාධිපතිවරයකු ලෙස විවිධ පලාත් වෙත ස්පාන මාරු ලද හෙයින් පාසල් කිහිපයක ම අධ්‍යාපනය හඳාරන්නට රේජනෝල්ඩ් හට සිදු විය. ඒ ගාල්ල සුවුත්ලන්ධි විද්‍යාලය, ගාල්ල රිව්මන්ධි විද්‍යාලය, ගාල්ල ගාන්ත ඇලෝසියස් විද්‍යාලය, පානදුරේ ගාන්ත ජේන් විද්‍යාලය, ගල්කිස්ස සාන්ත තොමස් විද්‍යාලය යනාදි වශයෙනි.
- පාසල් අධ්‍යාපනයෙන් අනතුරු ව එවක කොළඹ යුතිවර්සිට් කොළඹීයට ඇතුළ වූ රේජනෝල්ඩ් තරුණයා 1936 දී සරසවියෙන් පිට වුයේ ගොරව උපාධියක් සහිත ව ය.
- ඉංගිරිස් භාෂාවෙහි ද තිපුණ වූ හෙතෙම සිලෝන් බේලි තිවුස් ප්‍රවත්තනට එක් විය.
- 1939 වර්ෂයේ දී රවිත්දානාත් තාගෝරගේ ගාන්ත නිකෙන්ත සරසවිය වෙත ගියේ, භාරතීය දර්ශනය සහ සංගීතය ආදි තොයෙක් විෂයයන් ගඳාරා නැවත මවුබිමට පැමිණියේ ය.
- කෙටි කළක් ගල්කිස්ස ගාන්ත තොමස් විදුහලේ ගුරුවරයකු ලෙප සේවය කර, කේකාචාර්යවරයකු ලෙස විශ්වවිද්‍යාල සේවයට එක් වූ හෙතෙම පසු ව, ලන්ඩන් විශ්වවිද්‍යාලයේ බාහිර අපේක්ෂකයකු වී පෙරදිග දර්ශනය පිළිබඳව ගාස්තුපති උපාධිය හිමි කර ගත්තේ, ජේරාදෙශීය විශ්වවිද්‍යාලයට එක් වී පෙරදිග භාෂා පියයේ පාලි සහ බොඳ්ද දර්ශනය පිළිබඳ කේකාචාර්ය බුරයට පත් වුයේ ය.
- මෙකළ තමා ජන්මයෙන් ලැබ සිටි විදේශීය උරුවේ නම වෙනුවට වැදිනත්තිගේ එදිරිවිර සරව්වන්ද යන නම භාවිතයට ගත් එනුමා එවකට ප්‍රවත්තන් සඳහා සරව්වන්ද තමින් ලිපි සම්පාදනයේ යෙදුණේ ය.
- එනුමා ගුන්ප බොහෝ ගණනක් රවනා කළේ ය.

- 1) නාට්‍ය කෘති - මතමේ, සිංහලාභු, ජේමනෝ ජායති සේකෝ, ප්‍රභාවති
- 2) තවකතා - මළඹිය ඇත්තෝ, මළවුත්ගේ අවුරුදු දා
- 3) විවාර පර්යේනා ගුන්ප - කල්පනා ලේකය, සාහිත්‍ය විද්‍යාව
- 4) සේවය ලිඛිත වරිනාපදානය - පි. ඇති සරසවි වරමක් දෙන්නේ

- එදිරිවිර සරව්වන්දයෝ භාරතයේ කුමාරන් අභාන් විශ්ව සම්මානයෙන් ද, පිළිපිනයේ රුමොන් මැග්සේසයයි සම්මානයෙන් ද ජ්‍යානයේ ස්වර්ණ රේත සම්මානයෙන් ද පිදුම් ලැබුහ.
- එනුමාගේ නාට්‍ය අතර ගෙෂිලිගත සම්පදායේ සිංහලාභු නාට්‍යය මූල් තැන්හි ලා සැලකිය ගැනී ය. මෙහි තොම්මාත්මක කතා ප්‍රවත්ත මහාචාර්යෙහි සඳහන් සිංහල ජාතිය බිජි විම පිළිබඳ කතා ප්‍රවත්තයි.
- නාට්‍යයක අත්‍යවශ්‍ය ම අංගයක් වන ගැඹුම ඉතා ප්‍රබා ව මෙහි තිරුපතාය වේ. ගතාතුගතිකත්වය සහ තුතනත්වය අතර වන සඳහාකාලික ප්‍රතිච්‍රිතය මේ නළවෙහි යටි පෙළ සේ දිවෙන බව විවාරක මතයකි.
- සිංහලාභු නාට්‍යයේ ලෙන අතහැර යුම නමැති දෙවන අංකය මේ පාඨමට ඇතුළත් වේ.
- නාටෝවිත අවස්ථා/කාවෝපතුම භාවිතය/ගිතවන් බස් වහර/වරින තිරුපතාය/සිද්ධී සහ පසුබිම් තිරුපතාය විවාරයේ යෙදීම්.

- 1) ප්‍රේමවත්ත දරුවෙන් මා, හිඳිනු කන් යොමා, කියම් ප්‍රවත සැක දුරිරා, අයන තිතියෙනා.
- 2) කිම් ද මැණියනි, ඔබ මේ පවසන වදනා, ඇස් කන් ඇදහිය තොහෝ ය, ඇසෙන මේ ඇරුමා.
- 3) මේ සියල්ල හැරදා, මම ආවෙමි වලටා, වෙසෙන ලෙසා ඔබ පිය මා, සම්බන් සමගා.
- 4) ඔබ පියාණෝ තිරයෙකු තො ව වනයෙහි දී මට හැමු වූ සිංහ රාජයෙකි. ඔහු කෙරෙහි ඇති වූ ප්‍රේමය නිසා මම රාජ සැප හැර දමා මේ වනයෙහි වෙසෙමි, දරුවෙනි.
- 5) මේ ලෙනෙන් ඔබ දෙදෙන මා සමග යා යුතු ය වන වාසේ හැර දමා තර වාසේ යොයමිනා.
- 6) තුම්ප ගතින් දා, බාභු බෙලෙන් දා, වෙමි සේ තිදසින් දා, කුරිරු ගිණ්දා, කුණු තල සින්දා, ලම් සේ කෙසරින්දා, මා පිය මිහිදා කරනා විකුමන්, ඇයි මට බැරී වන්නේ.